

Huomatkaa!

Nicholas Gamselle on juuri saapunut New Yorkista uusi lahotyys NAISTEN KALVOSINKKELÖIÄ, suuri ja monipuolinen valikoima hyviä miesten ja naisten KELLOJA, LOKETTEJA, SORMUKSIA, KAUKAKORISTEITA, Y. M. Y. M.

Hyväntoivostisesti käykää katsomassa OTTO CARLSONIN KAUPASSA 1352 Franklin Ave. Yläkaupungilla (Uppertown)

Vilpys kaupungissamme ainostaan loka-kuun 8 päivään asti. Kunnioituskella,

Nicholas Gamse.

"LIBERTY BONDEJA" HYVAKSYTÄÄN MAKSUNA

KAIKKIALLA.

El lahkään tee ero missä tai millä alalla te toivottelemme elämänehdosta, te kuitenkin epäonnistutte siinä jos heikkonakointa alkua valvuaan silmiänne. Voitonriippu kokonaan silmiänne näkökyvystä.

Dr. Withersin työ on luotettava, hän sovitaa lasit, jotka antavat hyvän näkökyvyn. Meidän lääkkeetön silmätarkastuksemme on vaaraton ja tieteellinen.

T. O. WITHERS,

Silmä spesialisti, Jewel Teatterin päällä, 510 Commercial St. Tekosilmia sovitaan.

PARAS TULOS PAISTAESSA

voidaan saada käyttämällä "Crescent" nostakä juuho. Kaksinkertainen vaikutusvoima. 25c pauna kaikkissa ruokatarvakaupoissa.

ENSILUOKAN KAUPPATAVARA

yleinen hinta ja hyvä palvelus on meidän motto Tulkaa katso maan, huomaatte sen todeksi Union Pacific Coal Co. HANNA. WYO

Myytävänä 20 huoneinen talo

myydään kalustoituneen ja siihen kuuluvaa autotalli ja puuseppä-verta, kaikki samalla lotilla, hinta \$3500.00. 2 blokkia s. s. osaston haalilta. \$1000.00 ales ja lopu sopimuksen mukaan. Lähempiä tietoja saa omistajalta. A. Ilisson 6 Revere St. Portland, Ore.

Myyn maani

15 eekkeriä luonnon ihmassa Willamet laaksoissa. Seitsemänhuoneinen rapattu talo ja sähkövalot ovat jotka eri rakennuksissa. On myös uudenmalliset kanahoneet, joissa on tilaa 2,000 kanaalle ja 2 eekkerin puutarha, jossa on kaikenlaisia marjoja, m.m. rusinapensaita. Taloni sijaitsee puoli mailia Tualatin kaupungista, josta kulkee 40 sähkökautta päivässä ja ainoastaan 11 mailia Portlandista, joten satoja miehiä käy siellä päivittäin työssä, viikko-tiketti maksaa \$6.00. Erittäin sopiva koti perheelle miehelle. Hinta \$5,000. Mrs. Victoria Airola. 1081 E. Lincoln St. Portland, Ore.

Kylmät ilmat alkavat lähestyä

silloin on tarpeellista ottaa hyvä huoli itsestään, että ei saa kylmää, eli "influensaa", joka valvoaa niin suuressa määrässä yli koko maan. Jos tunnette vähäsen vilustumisen, oireita, silloin on paras ottaa Hillbergin Kinin kylmyyden, eli "Lagrippi" tablettiä. Hinta 35 senttiä. Niitä kun ottaa vilustumisen alussa, niin saapi varman avun. Jos ykskertaan tuntea joka aina seuraava vilustumista suosittelee Hillbergin yksinä lääkettä. Hinta 35 ja 60 senttiä. Saatavana ainoastaan HELLBERG'S DRUG STORE, 279 W. Bond St., Astoria, Ore. HUOMAUTUS! Tarvittesane ap-teekkilialle kuuluva tavara, voitte tilata niitä samalla osoitteella. Maksan postikulut. ONKO KUVATAULUNNE KEHYSKSI VAILLA?

Idän satamatyöläisten palkkanyllyys

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 5, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.) New York, 4 p. lokak. — Rahdin punnitsijoille, yli valtameren laivaliikenteen laivojen lastauksessa työskenteleville satamatyöläisille ja varastohuon. kirjanpitoille on myönnetty 8 tunnin työpäivä, jota vastaan rannikko-laivaliikenteen satamatyöläisille on määrätty 9 tunnin työpäivä. Rannikko-laivaliikenteen satamatyöläisille pidetään maksetaan 48 senttiä tunnilta ja 70 senttiä tunnilta ylijalta. Sunnuntai-työstä 65 senttiä tunnilta ja ylijalta sunnuntaihin \$1.00 tunnilta. Päätöksen on antanut sotatyöeläkkeusneuvosto ja koskee päätös useita eri työväen ammattijärjestöjä.

Seattlessa raitiotieläiset lakossa

Seattle, 4 p. lokak. — Seattle & Rainier Valley Traction Co:n radalla palvelevat raitiotieläiset tekivät lakon sen johdosta, että yritys ei suostunut maksamaan raitiotieläisten union palkkakysymyksen sovittelussa määrättyä ylennettyä palkkaa elokuun 1 päivästä saakka, joka on sovinnossa määrätty ja jonka toiset raitiotieyhtiöt maksavat. Lakon tehneet työläiset ovat ilmoittaneet, että yritys on taten pidättänyt työläisiltä yhteensä \$4,000 ousovan summan, jonka yritys olisi ollut velvollinen suorittamaan. Osa työläisistä ottivat vaunut liikkeelle, mutta jäivät ne jälleen klo 9 aikaan kun tuli tunnetuksi että lakko oli alkunut.

Raitiotie onnettomuus

Kansas City, 4 p. lokak. — Täällä raitiotievaunu, joka oli täynnä työhön aamuharhin kii-rettäviä työläisiä, suistui kis-koilta ja pylähti kumoon. 25 tai ehken enemmänkin vauussa olleista saivat vaarallisia vammoja.

TYÖLÄISVANHUS JOUTUNUT RAITIOVAUNUN ALLE.

Tacoma, 4 p. lokak. — O. T. Storaasli, 74 vuotias työläinen joka on työskennellyt Tacoma Shipbuilding Co:n telakalla, joutui aamuhämärissä raitiotievaunun alle ja kuoli ennenkuin hänet ehdittiin viedä sairaalaan.

PILVENPURKAUS TUOTTI TULVAN

Baker, Ore., 4 p. lokak. — Huntingtonissa, täällä kaakkoiseen torstaina sattunut pilvenpurkaus tuotti suuren määrän vahinkoa. Kaupunki joutui tulvan alaiseksi ja monissa paikoissa nousei vesi huoneitten sisälle. Snake River ja Huntingtonin välisen rautatie tuhoutui kokonaan. Snake River ja Weatherby kaupunkien väliltä vei tulva kolme siltaa.

Hudsonin lahden rautatie

Mailman omistajia ja uhkorokkeimpia rautatieyrittäjiä. Sodan takia on jäännyt huomaamatta monta rohkeaa yritystä rauhantoinien alalla eri seuduilla mailmaa. Viimeisimpiä taliaisia huomattavia yrityksiä on Länsi-Canadian laajoin vahnä-vainioiden yhdistämisen rautatien Hudsonin lahteen. Ensimmäin, tuo rautatie oli rakennettava ei ainoastaan asumattoman, vaan suurelta osalta tutkimattomankin erämaan halki, ja toiseksi oli sen päättymäpaikalle Hudsonin lahdelle rakennettava ajamukainen satakanta, jota siellä ei ollut aluksi. Ennenstään siellä rautatie päättyi, Port Nelsonissa oli vain pieni Hudsonin lahden yhtiön kauppa-asema, johon intiaanit ja eskimot toivat turkkia vaihdettavaksi pyssyihin, ampumatarpeisiin, ruokatarvikiin ja muihin tarvikkeihin. Sinne oli rakennettava laivasillat, laiturit telakat, viljasäiliöt y. m. varastoujat ja työpajat; isonlainen saari oli tehtävä yli puolen mailin päähän merelle, sekä sataman turkiksi vielä laallomurjasta. Ja näitä rakentamista oli alinomaa taisteltava jättä ja napaseutujen hurjia myrskyjä vastaan. Tie auki vain kaksi kuukautta vuodessa.

Yleisiä uutisia

Upseerit kieltävät syyllisyytensä (True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Oct. 5, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

New York, 4 p. lokak. — Esvesti H. J. Hirsch ja luutnantti Samuel Grass, armeijan varustoitumiskunnan palveluksessa olleet upseerit, joita syytettiin petoksesta tavarointen hankinnassa ilmailuosaston tarpeisiin, oikeudessa väittivät olevansa syyttömiä. Oikeus lykkesi jutun käsittelyn maraskuun 6 päivään saakka. Esvesti Hirschin kanssa petosjuttuun osallistettiin Rosenwasser yhtiöllä on ollut

Koko muun osan vuotta tulee rata olemaan syvien lumikinosen peitossa ja lahti monta jalkaa paksun jään sulkemana kaikelta laivakululta.

Kuitenkin lasketaan tästä radasta tulevan ehkä mailman parhaiten kannattava rautatie. Se saattaa Länsi-Canadian suuret preeriat ja niiden laajat vehnävainiot tuhanta mailia liikemäksi Liverpoolia kuin mitä ne ennen olivat. Canadian lännen suuret vehnäkrukkukset, Winnipeg, Brandon, Calgary, Prince Albert ja Edmonton, tulevat 1064:stä aina 1296:teen mailiin liikemäksi Port Nelsonia kuin mitä ne ovat Montrealia. Koska Montreal ja Port Nelson ovat joko senkin saman matkan — 2,900 mailin — päässä Liverpoolista, tulevat Länsi-Canadian preeriamatantit siis vähintään tuhanta mailia lyhyemmälle matkalle Englannista kuin ennen.

Vaikka tuo satama onkin ainoastaan kaksi kuukautta vuodessa auki, lasketaan siitä helposti voitavan lähettää sillä ajalla 20 miljoonaa bushelia vehnää ja sen lisäksi huomattavan paljo muita Canadian tuotteita. Rahtimaksujen säästö yksistään vehnässä olisi vuosittain \$3,750,000 ja muitten, kuten karjantuotteiden, lihan, munien y. m. rahdissa ainakin \$1,250,000, eli yhteensä 5 miljoonaa dollaria yhtenä kahden kuukauden purjehduskauteksi. Siinä ei vielä ole otettu lukuun mitään matkustajaliikettä, jota tietenkin tulee myös olemaan jonkun verran sinä aikana, kun tämä reitti on liikkeelle avoimena. Siten tulisi tuo rata ja satama noin neljässä vuodessa maksaneeksi Canadalle kaikki kustannukset, mitä niihin on uh- rattu.

Uhkarohkealta tuntui ryhtyä tähän yritykseen ensinkään, sillä Hudsonin lahden seutuja pidettiin tuskin eskimotien asutavaksi kelpaavina; mutta siellä ei ollut koskaan liikkunut kuin turkiseläimiä pyydytseviä metsästäjii sillointaloin ja paikkapaikoin. Rata alkoi La Pasista läntisestä paikasta Manitoban pohjoisosassa, Saskatchewan virran varrelta, mihin Canadian Northern rata ulottuu. Ensinn oli aikomus johtaa se pohjoisempaan Hudsonin lahden rannalla olevaan Fort Churchilliin, jonne matka olisi ollut 480 mailia. Mutta talvisuhteita siellä tarkasteltua huomattiin se paikka "liian avonaiseksi". Kun talvija Hudsonin lahdesta murtuu kulettavat merivirrat sitä hirtellillä voimalla, niin että sinne olisi melkein mahdoton rakentaa sellaisia rannasta ulkonevia laiva-siltoja tai aallonmurtajia, jotka kestäisivät jättien suunnatonta puristusta. Vihdoin päätettiin viedä rata etelämmäksi, Port Nelsoniin, jonne La Pasista on matkaa 424 mailia.

Kokonaista kolme vuotta meni näiden ratasuunnitelmien tutkimiseen. Maamittarit olivat ylen lujiilla, kärsien talvelta kovasta pakkaudesta, ja lyhyenä, mutta kuuman kesän sääskistä. Ennenstään ei ollut olemassa tarkkoja karttoja kummastakaan, ei Churchillin eikä Nelsonin virrasta ja yleensäkin tiedettiin koko seudun rakenteesta sangen vähän. Maan onnistuneen alavaa tasankoa, mutta sitä urtavat lu-kauskat virrat, jyvät ja nevat. Penikulmittaisin peittää pinnan pakku, vesilisko sammalkerros jollain pehmeä matto tuntuu miellyttävältä satunnaisen kuljijan jalkaan, mutta on uskomattoman väsyttävä sille, kenen täytyy sitä päivät päästään astella. Kesäisin suorittivat mittarit suurimman osan työstään kanooteista käsin; talvisin he käyttivät korralvajakoita. Heidän onnistui suunnitella linja La Pasista Port Nelsoniin vain 23 mailia pitemmäksi kuin linnuntie näiden paikkojen välillä.

Yhtämittäinen ratapenger.

Lukunomattomaa lyhyttä pätkää, jossa on kaaliopahja, sekä jokien poikki tehtyjä siltoja saattaa tämän rautatien sanoa olevan yhtämittäinen ratapenger. Mutta ennenkuin sen rakentamiseen voitiin ryhtyä, täytyi ensin kuivata seudut. Sitä varten kaivettiin suuret viemäri-ojat, ja paikoittain täytyi tehdä laajaperäisiä töitä veden laskun aikaansaamiseksi. Maan suoperäisyyden takia voitii hevosiä käyttää vain aniharvoissa kohdissa joten koko rata enimmäkseen on "käsien tehtyä".

Varsinaista ratatyötä saatiin tehdyksi ainoastaan lyhyitten kesien ajalla. 500 miehistä "rautatieorjikkaa" ei kuitenkaan laskettu hajalle talvikaan, vaan käytettiin tekemään silta-arkkuja ja siltoja jokiin sekä kuljettamaan raskaampia rakennustarpeita linjalta seuraavaa kesää

varten. Talviset siltatyöt olivat sangen vaikeita, ja usein täytyi työt keskeyttää moneksi päiväksi peräkkäin myrskyjen takia. Silloin oli työkalut ja koneet nuoritettava luostit kiinni, etteivät hurjat vihurit niitä vieneet. Enemmän hämmästytti miehiä se, että jääkarhuja oleti niin kaukana sisämaassa. Niitä tavattiin ja ammuttiin 40-50 mailin päässä rannikolta.

Pääteasema ja satamatyöt.

Samalla kun rata tällä lailla rakennettiin ja kiskotettiin, vietiin Port Nelsoniin toinen 500 miehen roikka, jonka tehtävänä oli laittaa tuosta pohjanperin kauppapaikasta nykyikäinen satama. Osa kulki maisin koira-vaikajoilla, kun taas toiset vietiin vartavasten vuokratulla newfoundlandilailla hykeen-pyynni-aluksilla, jotka sinne kulettivat rakennusaineita ja muita tarpeita niin kahtena kuukautena kuin lahti on auki. Ensimmäisellä purjehduskaudella nuo alukset saivat viedykki Port Nelsonin rannalle 19,000 tonnia koineita, puutavaraa, työkaluja ja muita tarvikkeita. Ensimmäinen tehtävä oli rakentaa miehille asu-mukset. Kyhättiin seitsemän työväenkasarmia ja sairasluona. Onneksi vakavampia loukkaantumisia sattui harvoin, vaikka useat palellutitv jäseniään. Sitte rakennettiin voimakas langaton sähkötysasema, joka oli alituisessa yhteydessä La Pasissa olevan samanlaisen aseman kanssa. Langattoman aseman ansiosta suuressa määrässä on, että miehet pysyivät täällä, sillä sen avulla he saivat uutisia ulkopuolisesta mailmasta. Joka päivä se asetti nähtävälle sotatiedot ja muut sanomat mitä saapui.

Valkeaanvara keskellä.

Jos jätät ja myrskyt tekivät häitää talvelta, oli kesällä vaara akillisten palojen syttymisestä. Suurimmaksi osaksi kasvot ratavarsilla jakälää, jolla porot hirvet ja muut kaukaisem pohjo-lan elukat elävät. Kesäkuunmal-ja se on kuivaa kuin ruuti, joten pieninkin veturi kipuna, huolimattomasti viskattu tulitukun tai savukkeen pätkä silmänpäpök-sessä aiheuttaa riehuvan palon. Useita niitä sattui, ja kerran näytti jo siltä kuin olisi koko satama oltu mennyt kahua. Monasti oli kaikki miesvoima hälyyttävä taistelemaan näitä akillisiä paloja vastaan. Olihan siellä sitapaitsi muutakin "vaihtelua". Kerran esimerkiksi oli viikkokausia odotettu höyryläi-va Aletta, jonka oli määrä tuo-da miljoona jalkaa puutavaraa. Kun se vihdoin viimein saapui niin melkein sataman suulla sitä kohtasi myrskyn puuska, jossa laiva teki täydellisen haaksirikon. Ylivoilmailla ponnistuksilla ja suorastaan hengen uhalla pelastettiin kuitenkin 700,000 jalkaa tuosta kipeästi tarvittuista lastista.

Jukka miehiä lähetettiin lait-tamaan johtovaloja Hudsonin lahden rautatieille saarille ja joihinkin paikkoihin Hudsonin salmen varsin. Niitä asetettiin kaikkiaan kolmattakymmentä; ne ovat kaikki itsetoimia valoja, ja riittävät viittomattoman turval-lisen väylän. Noille saarille päästessä ja jyrkille rautakalli-oi-le kiveitessä joutuivat miehet moneinkin seikkailuun. Kerran tuli heille hyvin kiire lähti, kun

Etäläkäreitä
TOHTORI
Emma Mäki Wickstrom
suomal. lääkäri
214 Medical Bldg., Park & Alder St.
Tunnit: 10-12, 2-4. Tilst., torstai-
lauvantai-iltoina 7-8. Telefooni:
Main 5193, office; Marshall 6070,
asunto — PORTLAND, ORE.

Lääkäreitä

TOHTORI
Emma Mäki Wickstrom
suomal. lääkäri
214 Medical Bldg., Park & Alder St.
Tunnit: 10-12, 2-4. Tilst., torstai-
lauvantai-iltoina 7-8. Telefooni:
Main 5193, office; Marshall 6070,
asunto — PORTLAND, ORE.

Tohtori H. Hartman

(Suomalainen lääkäri)
Scandinavian American Bank Bldg
ASTORIA, ORE.
Vastaanotto: 10-12, 2-4 ja 7-8.
SUOMALAISET LÄÄKÄRIT
Tri Toivo Forsström
LEIKKAUKSET ERIKOISALANA
Tri Werner Lagus
LASTEN TAUDIT ERIKOISALANA
IPEKARTTI BLDG., ASTORIA
Tunnit: 10-12 e. p. d. 2-4 ja 7-8 j. p. d
Tel. Office: 230 Tel. Residence:
Tri Forsström 582 Tri Lagus 602-R

DR. CHAS. W. BARR
HAMMASLÄÄKÄRI
Suomalainen tyttö apulaisena.
23 Commercial St. Puhelin 455. Astoria
DR. E. S. HAMEL
HAMMASLÄÄKÄRI ja
Radiography
Young Bldg. 14th St. & Com'l.
Puhelin 1158
TOHT. F. E. CASEY
hammaslääkäri
511 Commercial St. Puhelin 355
Rogers Apteekin yläkerrassa
ASTORIA OREGON

PARANTUKAA luonnon avulla

Kiinalaiset luonnon-ka-
vis-kotiparannus keinot
parantavat onnistuneesti
reumaattisia, munu-
ais-, vatsa-, veri- ja rak-
kotauteja, heikkoutta
naisen tauteja ja monia
muista miesten ja
naisen tautia.
M. HEE WO CHINESE MEDICINE
COMPANY
208 James St., Seattle, Washington
Perustettu vuonna 1903.

HIEROJA
JA SAIRASOIMISTELIA
Albert Pohjantähti
Ottava vastaan sairaita
Young rakennus, 14 ja Comm.
ASTORIA, OREGON.
Siisäkäytävä 14:ta kadulta
Telefooni 1218
Annetaan myös neuvoja koti-
hoitoa varten
KOHTUULLISET HINNAT
Huom! Monivuotisen kokemus
Suomalaisille lääkkäreitä

Jääkarhu yhtäkkiä ilmestyi paikalle.
Ylläolevat tiedot Hudsonin lahden rautatiesta ja sen rakentamisesta perustuvat insinöörin virallisiin tai puolivirallisiin kertomuksiin, joissa työväen kärsimykset moissaa oloissa on sivutettu melkein mainitsematta. Tarina tämän radan ja sataman rakentamisesta kovimman työn tekijän kannalta olisi varmaan melkoisesti toisenlainen ja sangen surullinen juttu.

Jos olette Kipeä
Pyyttäkää VAPA LÄÄKE KIRJA No 5.
Jos on yli 25 vuotta vanha onnena, on se silloin tarkasti otettu huomioon ja on sekin tarkasti otettu huomioon. Lääkekirja nimenä on taudin oireet ja on sekin tarkasti otettu huomioon. Lääkekirja nimenä on taudin oireet ja on sekin tarkasti otettu huomioon. (Lääkkeet ovat ole patenttiä, joten kukaan ei voi tuottaa niitä.)
(Tämän kirjan saatte vapaasti, ja pitteillä olla jokaisen suomalaisen kotissa, sillä ette tiedä, koska tarvitsette sitä. Vain kukaan Lääkekirja nimenä on taudin oireet ja on sekin tarkasti otettu huomioon.)
Lignellin Apteekki on suurin
nuom. Apteekki Astoriassa
L. L. LIGNELL CO., Superior, Wis.